

Wat te gewoontjes voor een festival

MUZIEK RAVEL, KEURIS

★★★★★

GÓRECKI

★★★★★

Zaterdagmatinee en Concertgebouworkest komen in het HF met al te reguliere producties.

AMSTERDAM Hoe moet dat verder met de 'actuele concerten' in het Holland Festival, als de avantgarde is uitgestorven en er op Steve Reich en Louis Andriessen even geen beroep kan worden gedaan? De Zaterdagmatinee en het Koninklijk Concertgebouworkest, hofleveranciers van het HF, moesten het antwoord in de eerste festivalweek schuldig blijven.

Het KCO had een regulier concert uit het A-abonnement in de aanbieding, met reprises van Ravel tot Tristan Keuris, en met als festivalexcuus een Nederlandse première van de Brit George Benjamin. Die primeur viel tegen. De Matinee wilde zaterdag uitpakken met de Nederlandse première van een *Vierde Symfonie* van Henryk Górecki. Die primeur verviel in z'n geheel. Górecki's *Vierde*, onvoltooid wegens ziekte van de 77-jarige Pool, maakte plaats voor een oude hit: Górecki's *Symfonie nr 3*, bijgenaamd 'Symfonie der Klaagliederen'.

Dit gedragen werk, geschreven in 1976 op basis van traditionele kerktoneaarden en verzen van hartverscheurende oorlogsdroefenis en moeder-kindverdriet, leek destijds voorbestemd voor een plaats in de marge. Maar het ging anderhalf decennium na z'n ontstaan met honderdduizenden cd's tegelijk over de toonbank. Neo-spiritualiteit in de muziek van Oost-Europa en new age-obsessies in het Westen bleken in de jaren negentig op een frappante manier in elkaars behoeften te voorzien.

Geen wonder dat het Matinee-project met een nieuwe Górecki, uit te voeren door het Radio Filharmonisch en zijn chef Van Zweden, verwachtingen schiep. Een NPS-camerateam liep zich warm. De Matinee en het HF bleven hopen op Górecki's genezing - en op een echte wereldpremière.

Tevergeefs. Zo nam ook de HF-bijdrage van de Matinee nogal reguliere proporties aan, zij het dat Górecki's miljoenenhit in de Nederlandse concertzalen maar zelden heeft geklonken. Een blessure van Van Zweden leidde intussen ook op uitvoerend niveau tot een vervanging.

Daarmee ontstond een kans voor Michal Dworzynski, een jonge Pool die Górecki's *Derde* al eens dirigeerde in Israël. In het Concertgebouw wist hij deze ervaring niet met grote allure te verzilveren. De sopraan Isabel Bayrakdarian, een soliste met een zilveren geluid dat pendelde tussen een indringend soort pianissimo en een geciviliseerd soort *forte*, had wellicht kunnen uitgroeien tot een nieuwe vocale surprise van het HF 2010. Maar dan had Dworzynski meer werk moeten maken van de eindeloos pulserende orkestklanken die de sopraanpartij in Górecki's klaagzangen tot zweving brengen. Die lieten geen sombere, maar een nogal zagerige indruk achter.

Bij het Concertgebouworkest controleerden gastdirigent David Robert-

HOLLAND FESTIVAL 2010

son en de pianist Pierre-Laurent Aimard de reageerbuizen in George Benjamins *Duet* voor piano en orkest, een opdracht van het farmaceutisch bedrijf Roche. In het stuk bleek veel activiteit te zitten, maar weinig moleculen die tot interessante chemie leidden. Tristan Keuris' *Sinfonia*, een in 1974 voltooid orkeststuk dat af en toe tevoorschijn komt en dan telkens weer mooier blijkt te zijn geworden, wist zich naast Stravinsky's *Symfonie in drie delen* met glans te handhaven.

Roland de Beer

KCO o.l.v. Robertson: 3/6 Concertgebouw Amsterdam. **Matinee o.l.v. Dworzynski:** 5/6 Concertgebouw Amsterdam. Radio 4: 8/6.